

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 752/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej obchodnou spoločnosťou BAKO JANČIAR LEVRINC – advokáti s. r. o., J. Kozáčka 13, Zvolen, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Miloš Levrinc, PhD., pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a základných slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžo 57/2016 z 31. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) poštou

13. septembra 2017 sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžo 57/2016 z 31. mája 2017 a ktorým by napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka zároveň požiadala, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania v sume 374,81 €.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Banskej Bystrici v roku 2015 domáhala podľa v tom čase účinného § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku preskúmania rozhodnutia Okresného úradu Banská Bystrica, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií (ďalej len „druhostupňový správny orgán“) č. OU-BB-OCDPK-2015/015584 z 9. júna 2015, ktorým podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) zamietol odvolanie sťažovateľky proti rozhodnutiu Mesta Banská Bystrica (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) č. OVZ-DS-16767/25590/2015-Bod z 5. marca 2015, ktorým ako špeciálny stavebný úrad sťažovateľke nepriznal postavenie účastníka stavebného konania vo veci žiadosti pribratého účastníka *«o vydanie stavebného povolenia na stavbu „[REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“, stavebného objektu „[REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“»*, keďže nespĺňala zákonné podmienky podľa § 59 ods. 1 písm. b) v spojení s § 139 ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „stavebný zákon“), ktoré by zakladali *„právny status účastníka stavebného konania z titulu vlastníckych alebo iných práv k susediacim pozemkom alebo stavbám a zároveň mal za to, že povolením navrhovanej stavby nedôjde k ovplyvneniu právnej pozície sťažovateľky, to znamená, že nedôjde k zmene jej hmotnoprávneho postavenia pred a po vydaní rozhodnutia“*.

3. Krajský súd rozsudkom č. k. 23 S 127/2015-37 z 25. novembra 2015 napadnuté rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože podľa jeho názoru bolo nepreskúmateľné a taktiež nesúladne s už citovanými ustanoveniami stavebného zákona,

keďže „ustanovenie § 14 ods. 1 Správneho poriadku predpokladá možnosť dotknutia na právach účastníka konania, pričom žalobca v konaní od počiatku tvrdí, že môže byť rozhodnutím na svojich právach dotknutý. Z hľadiska posudzovania zákonných podmienok účastníctva nie je relevantné, či v skutočnosti aj dôjde k zásahu do práv a právom chránených záujmov subjektu, ktorý sa dožaduje byť účastníkom konania. Rozhodujúcou je potenciálna možnosť, že by tomu tak mohlo byť.“

4. Na základe odvolaní druhostupňového správneho orgánu a pribratého účastníka najvyšší súd napadnutým rozsudkom rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu sťažovateľky zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia pritom uviedol, že „pre posúdenie, či určitá fyzická alebo právnická osoba mala respektíve nemala byť účastníkom stavebného konania je potrebné skúmať, či uskutočnením stavby podľa podmienok stavebného povolenia existuje možnosť ovplyvnenia vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám, nie je potrebné skúmať reálny faktický zásah do týchto práv (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8 Sžp/20/2012 zo dňa 13. 12. 2012). Z uvedeného pre odvolací súd jednoznačne vyplýva, že existencia (hoc len potenciálneho) ovplyvnenia vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám je spätá výlučne so stavbou uskutočnenou v zmysle stavebného povolenia. Zo spisového materiálu má však odvolací súd preukázané, že žalobkyňa nenamietala, že bude zasiahnuté do vlastníckeho práva k pozemku a stavbám samotnou stavbou, ktorá bola predmetom konania o vydanie stavebného povolenia... namietla uskutočňovanie resp. realizáciu stavby, ktorá zasiahne do práv všetkých vlastníkov stavieb s tým, že poukázala na prebiehajúce problémy s príjazdovou komunikáciou, so zahustením ako aj s bezpečným prístupom do obydliá...

Vplyv povoľovanej stavby na právo žalobkyne v užívaní vlastnej stavby podľa odvolacieho súdu nemožno vyvodiť zo žiadnych námietok a pripomienok vznesených žalobkyňou (či už v správnom alebo súdnom konaní), nakoľko pre odvolací súd bez pochyb vyplýva, že námietky žalobkyne sa vzťahujú výlučne na úkony a práce súvisiace s výstavbou. Žalobkyňa v celom konaní neuviedla žiadne tvrdenia, ani nepredložila žiaden dôkaz preukazujúci zásah povoľovanej stavby do vlastníckych práv k susediacim stavbám a pozemkom, naproti tomu rozsiahlymi opismi uviedla, akým spôsobom zasahuje výstavba do užívania obydlií.

Vo svetle uvedeného mal odvolací súd za zrejmé, že žalobkyňa nespĺňa podmienky ustanovenia § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona na určenie, že sa v jej prípade jedná o účastníka konania vo veci vydania stavebného povolenia, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že povoľovaná stavba uskutočnená podľa stavebného povolenia by čo i len potenciálne zasiahla do vlastníckych práv k susedným stavbám a pozemkom, pričom platí, že žalobkyňou namietaná výstavba je prirodzenou súčasťou stavebných prác, ktoré určitou mierou obmedzujú resp. zasahujú do obvyklého užívania susediaceho pozemku či stavby, pričom vlastníci susediacich pozemkov a stavieb sú povinní ich v primeranej miere zniesť...

Odvolací súd v preskúmavanej veci dospel k záveru, že správny orgán druhého stupňa v predmetnej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si zadovážil dostatok relevantných podkladov pre vydanie rozhodnutia, a preto jeho skutkové zistenia a právne závery boli dostatočné na rozhodnutie vo veci, z ktorých dôvodov žalovaný správny orgán postupoval a rozhodol zákonne, keď potvrdil prvostupňové rozhodnutie napadnuté odvolaním žalobcu, a preto krajský súd pochybil ak nepovažoval napadnuté rozhodnutie žalovaného za súladné so zákonom.“.

5. S uvedenými závermi najvyššieho súdu sťažovateľka nesúhlasí, považuje ich za nesprávne a nezákonné, pričom najvyššiemu súdu vytýka, že v rozpore s obsahom správneho spisu, ako aj v rozpore s obsahom podaní, ktoré predložila „*počas stavebného konania*“, nesprávne posúdil skutkový stav veci a dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že nespĺnila zákonné predpoklady účasti v stavebnom konaní, čím nielenže porušil jej v záhlaví označené základné práva a slobody „*a) pre odňatie možnosti účastníka konať pred súdom, b) pre porušenie zásady kontradiktórnosti konania, c) pre porušenie zásady rovnosti účastníkov konania (rovnosti zbraní), d) pre odňatie spravodlivosti (denegatio iustitiae), e) pre porušenie práva vlastniť majetok, f) pre porušenie práva na ochranu majetku*“, ale zároveň jej znemožnil „*sa... ďalej patrične brániť v stavebnom konaní, resp. voči stavebnému povoleniu a súvisiacej stavbe*“. Sťažovateľka v sťažnosti opakuje argumenty, ktorými sa v konaniach pred správnymi orgánmi a správnymi súdmi bránila a ktoré majú preukázať, že „*bude dotknutá na svojich vlastníckych právach k susediacej stavbe (rodinnému domu) a k susediacemu pozemku, ktorých užívanie bude obmedzené*“, keďže „*v dôsledku vydania stavebného povolenia a stavby, ktorá bude ním povolená dôjde k zahusteniu dopravy (premávky) na jedinej príjazdovej nevyhovujúcej komunikácii na*

ktorú sa povoľovaná stavba napája, čím bude ohrozené vlastnícke a iné právo sťažovateľky s susediacej stavbe a pozemku, predovšetkým bezpečný prístup do obydlia sťažovateľky (susediacej stavby), čo samozrejme ovplyvňuje jej užívanie“. V tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že „od vydania územného rozhodnutia došlo k podstatným zmenám (v danej lokalite sa pravidelne nesvieti, najmä v zimnom období nie je udržiavaná prístupová komunikácia, prístupová komunikácia sa v dôsledku nedostatočnej údržby stala nevyhovujúcou a zdravie a život ohrozujúcou – výtlky, zosuv...) v dôsledku čoho... uskutočnením alebo užívaním povoľovanej stavby, by sa mohli ohroziť verejné záujmy chránené týmto zákonom a osobitnými predpismi alebo neprimerane obmedziť, či ohroziť práva a právom chránené záujmy účastníkov vo väčšom rozsahu, než sa počítalo v územnom rozhodnutí“.

II.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

7. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd v rámci svojej judikatúry sťažovateľom opakovane pripomína, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými

ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

8. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 117/05).

9. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že hoci je sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorý koncipoval aj predmetnú sťažnosť, petit vzhľadom na obsah základných práv a slobôd v ňom obsiahnutých nie je vymedzený jasne, určito a zrozumiteľne, pričom ani odôvodnenie ich porušenia „*a) pre odňatie možnosti účastníka konať pred súdom, b) pre porušenie zásady kontradiktórnosti konania, c) pre porušenie zásady rovnosti účastníkov konania (rovnosti zbraní), d) pre odňatie spravodlivosti (denegatio iustitiae), e) pre porušenie práva vlastníť majetok, f) pre porušenie práva na ochranu majetku*“ nie je bez bližšieho spresnenia dostatočné na určenie východiska pre rozhodnutie ústavného súdu o danej veci.

10. Ústavný súd konštatuje, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov; úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a

posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

11. Pri preskúmaní ústavnosti rozhodnutí vydaných vo všeobecnom súdnictve ústavný súd nevykonáva dokazovanie, nepreukazuje skutkové okolnosti prípadu, tak ako všeobecný súd, lebo ústavný súd je súdom práva, a nie faktov. Ústavnému súdu v zmysle jeho ustálenej judikatúry zásadne neprislúcha hodnotiť ani prednesy či vyjadrenia fyzických osôb a právnických osôb ani vykonané dôkazy výsluchy strán, výsluchy svedkov, znalecké dokazovanie, predložené listiny a iné), resp. ich dostatočnosť pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej. Takýto postup ústavného súdu by bol nielen v príkrom rozpore s právomocami ústavného súdu, ale popieral by základnú zásadu ústnosti a základnú zásadu bezprostrednosti súdneho konania. Pokiaľ všeobecné súdy ústavné garancie vyplývajúce najmä z čl. 46 až čl. 50 ústavy rešpektujú, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenia dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011).

12. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené

spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

13. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsko z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

14. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy však nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (m. m. I. ÚS 97/97), ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemôže

byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutie náležite odôvodní (II. ÚS 77/06). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným (I. ÚS 313/2010, II. ÚS 134/09, III. ÚS 127/2012).

15. Otázku účasti v stavebnom konaní upravuje § 59 ods. 1 stavebného zákona, podľa ktorého účastníkmi stavebného konania sú:

a) stavebník,

b) osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté,

c) ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu,

d) stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba,

e) projektant v časti, ktorá sa týka projektu stavby.

Podľa § 139 ods. 1 stavebného zákona pod pojmom „iné práva k pozemkom a stavbám“ použitým v spojení „vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich“ sa podľa povahy prípadu rozumie

a) užívanie pozemku alebo stavby na základe nájomnej zmluvy, dohody o budúcej kúpnej zmluve alebo dohody o budúcej zmluve o vecnom bremene, z ktorých vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu, (poznámka 13 – Obchodný zákonník, Občiansky zákonník)

b) právo vyplývajúce z vecného bremena spojeného s pozemkom alebo stavbou, (poznámka 13a – § 151n až 151p Občianskeho zákonníka)

c) právo vyplývajúce z iných právnych predpisov, (poznámka 13b – napríklad zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

d) užívanie pozemku alebo stavby na základe koncesnej zmluvy, z ktorej vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu (poznámka 13c – § 15 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 503/2009 Z. z.).

Podľa § 139 ods. 2 stavebného zákona ak sa v tomto zákone používa pojem...

c) „susedné pozemky a stavby na nich“, rozumejú sa tým pozemky, ktoré majú spoločnú hranicu s pozemkom, ktorý je predmetom správneho konania podľa tohto zákona a stavby na týchto pozemkoch,

d) „susedná stavba“, rozumie sa ňou aj stavba na takom pozemku, ktorý nemá síce spoločnú hranicu s pozemkom, o ktorý v konaní podľa tohto zákona ide, ale jej užívanie môže byť navrhovanou stavbou dotknuté.

Podľa § 139 ods. 3 písm. b) stavebného zákona líniovými stavbami sú na účely tohto zákona najmä diaľnice, cesty a miestne komunikácie.

16. „Stavebný zákon osobitne upravuje okruh účastníkov konania, preto sa neuplatňuje § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Okruh účastníkov je vymedzený tak, že pre postavenie účastníka konania nepostačuje vlastnícke alebo iné právo k susednej nehnuteľnosti, ale musí byť splnená aj podmienka, že vlastnícke právo alebo právom chránené záujmy alebo povinnosti suseda môžu byť stavebným povolením dotknuté. Túto otázku vždy posudzuje stavebný úrad podľa okolností konkrétneho prípadu a na základe toho vymedzí okruh účastníkov konania. Pod pojmom susedný pozemok treba podľa § 139 ods. 2 písm. c) rozumieť taký pozemok, ktorý má spoločnú hranicu s pozemkom, na ktorom sa má uskutočniť stavba. Pod pojmom susedná stavba treba podľa § 139 ods. 2 písm. d) rozumieť najbližšiu stavbu, a to aj keď nemá s navrhovanou stavbou spoločnú hranicu.“ [ASPI, komentár k stavebnému zákonu, § 59, identifikačné číslo (ASPI ID): LIT31684SK].

17. Pre porovnanie sa žiada uviesť, že „okruh účastníkov územného konania vymedzuje stavebný zákon v § 34 ods. 1 a 2, v zmysle ktorého ďalším právnickým či fyzickým osobám v územnom konaní o umiestnení stavby priznáva postavenie účastníkov konania, ak ich vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám, ako aj k susedným pozemkom a stavbám vrátane bytov môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté. Vzhľadom k

tomu, že zákon č. 50/1976 Zb. ako lex specialis obsahuje osobitnú právnu úpravu účastníkov územného konania, je použitie ustanovenia § 14 ods. 1 veta pred bodkočiarkou zákona č. 71/1967 Zb. vylúčené. Z uvedeného vyplýva, že ďalším osobám priznáva stavebný zákon práva účastníka územného konania len vtedy, ak by rozhodnutím o umiestnení stavby mohli byť priamo dotknuté ich vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám ako aj k susedným pozemkom a stavbám vrátane bytov. Slovné spojenie „priamo dotknuté“ vyjadruje stav značnej a bezprostrednej intenzity porušenia a individualizácie subjektu, ktorý je porušením dotknutý. Tento stav musí byť v konaní účastníkmi preukázaný“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžp 1/2010 z 29. marca 2011).

18. Sťažovateľka ako vlastníčka bližšie neoznačeného pozemku a rodinného domu na ňom postavenom, ktoré majú susediť so stavbou, resp. s objektom, ktorých sa má stavebné povolenie týkať, v sťažnosti netvrdila, že by bola účastníčkou územného konania, resp. že sa v priebehu územného konania takéhoto postavenia domáhala. Priznania postavenia účastníčky stavebného konania sa domáha bez toho, aby bližšie konkretizovala zásah do jej vlastníckeho práva, resp. aby preukázala, že je subjektom disponujúcim „inými právami k pozemkom a stavbám“ v zmysle § 139 ods. 1 stavebného zákona. Z argumentácie sťažovateľky nemožno zistiť ani to, na základe akého právneho titulu na prístup k svojim nehnuteľnostiam využíva bližšie nekonkretizovanú cestu alebo miestnu komunikáciu podľa § 139 ods. 3 písm. b) stavebného zákona, na ktorú sa má napojiť objekt (pozemná prístupová komunikácia), ktorého sa má stavebné povolenie týkať. Ústavný súd argumentáciu sťažovateľky, ktorou sa bránila v konaniach pred správnymi orgánmi a správnymi súdmi a ktorá mala preukázať, že bude dotknutá na svojich vlastníckych právach k susediacej stavbe (rodinnému domu) a k susediacemu pozemku, ktorých užívanie bude v dôsledku vydania stavebného povolenia prvostupňovým správnym orgánom obmedzené (bod 5), v žiadnom prípade nepovažuje za spôsobilú spochybniť závery napadnutého rozsudku najvyššieho súdu (bod 4). Podľa názoru ústavného súdu obsahuje napadnutý rozsudok najvyššieho súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom jeho výklad a závery nie sú svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

19. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a namietaným porušením v záhlaví označených základných práv a slobôd sťažovateľky, preto jej sťažnosť v celom rozsahu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť, ako aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite sa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2017